2025/404

25.2.2025

DECIZIA (PESC) 2025/404 A CONSILIULUI

din 24 februarie 2025

de numire a reprezentantului special al Uniunii Europene pentru Asia Centrală

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 33 coroborat cu articolul 31 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 13 iunie 2005, Consiliul a convenit să numească un reprezentant special al Uniunii Europene (RSUE) pentru Asia Centrală ([1]).

(2) La 21 iunie 2021, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2021/1013 ([2]) de numire a dnei Terhi HAKALA în calitatea de RSUE pentru Asia Centrală.

(3) La 6 februarie 2023, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2023/260 ([3]) privind prelungirea mandatului dnei HAKALA în calitatea de RSUE pentru Asia Centrală. Mandatul RSUE expiră la 28 februarie 2025.

(4) Dna HAKALA și-a prezentat demisia, care a intrat în vigoare la 31 decembrie 2024.

(5) Ar trebui să fie numit un nou RSUE pentru Asia Centrală pentru o perioadă de 24 de luni.

(6) RSUE își va îndeplini mandatul în contextul unei situații care s-ar putea deteriora și care ar putea împiedica realizarea obiectivelor acțiunii externe a Uniunii prevăzute la articolul 21 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Reprezentantul special al Uniunii Europene

Dl Eduards STIPRAIS este numit în calitatea de reprezentant special al Uniunii Europene (RSUE) pentru Asia Centrală de la 1 martie 2025 până la 28 februarie 2027. Consiliul poate decide ca mandatul RSUE (denumit în continuare „mandatul") să fie prelungit sau să se încheie mai devreme, pe baza unei evaluări din partea Comitetului politic și de securitate (COPS) și a unei propuneri din partea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant").

Articolul 2

Obiective de politică

Mandatul se întemeiază pe obiectivele de politică ale Uniunii în Asia Centrală. Respectivele obiective includ:

(a) promovarea relațiilor dintre Uniune și țările din Asia Centrală pe baza unor valori și interese comune, astfel cum sunt formulate în acordurile relevante;

(b) contribuția la întărirea stabilității și a cooperării între țările din regiune;

([1]) Acțiunea comună 2005/588/PESC a Consiliului din 28 iulie 2005 de numire a reprezentantului special al Uniunii Europene în Asia Centrală (JO L 199, 29.7.2005, p. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2005/588/oj).

([2]) Decizia (PESC) 2021/1013 a Consiliului din 21 iunie 2021 de numire a reprezentantului special al Uniunii Europene pentru Asia Centrală (JO L 222, 22.6.2021, p. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1013/oj).

([3]) Decizia (PESC) 2023/260 a Consiliului din 6 februarie 2023 de prelungire a mandatului reprezentantului special al Uniunii Europene pentru Asia Centrală și de modificare a Deciziei (PESC) 2021/1013 (JO L 35, 7.2.2023, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/260/oj).

(c) contribuția la consolidarea democrației, a statului de drept, a bunei guvernanțe și a respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Asia Centrală;

(d) abordarea principalelor amenințări, în special a problemelor specifice cu implicații directe pentru Uniune;

(e) sporirea eficacității și a vizibilității Uniunii în regiune, inclusiv printr-o coordonare mai strânsă cu alți parteneri relevanți și alte organizații internaționale relevante, precum Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Organizația Națiunilor Unite (ONU).

Articolul 3

Mandat

(1) În vederea realizării obiectivelor de politică prevăzute la articolul 2, mandatul constă în:

(a) promovarea coordonării politice globale a Uniunii în Asia Centrală și contribuția la asigurarea coerenței acțiunilor externe ale Uniunii în regiune;

(b) contribuția la punerea în aplicare a Strategiei Uniunii pentru un parteneriat mai puternic cu Asia Centrală, completată cu concluziile relevante ale Consiliului și cu rapoarte ulterioare referitoare la progresele înregistrate privind punerea în aplicare a Strategiei Uniunii pentru Asia Centrală și a Foii de parcurs comune pentru aprofundarea legăturilor dintre UE și Asia Centrală;

(c) formularea de recomandări și înaintarea de rapoarte periodice către organismele competente ale Consiliului;

(d) sprijinirea Consiliului în vederea dezvoltării în continuare a unei politici cuprinzătoare privind Asia Centrală;

(e) sprijinirea organizării periodice de reuniuni politice la nivel înalt între Uniune și țările din Asia Centrală;

(f) urmărirea îndeaproape a evoluțiilor politice din Asia Centrală prin dezvoltarea și menținerea unor contacte strânse cu guvernele, parlamentele, sistemele judiciare, societatea civilă și mass-media;

(g) încurajarea Kazahstanului, a Kârgâzstanului, a Tadjikistanului, a Turkmenistanului și a Uzbekistanului în direcția cooperării în chestiuni regionale de interes comun;

(h) dezvoltarea contactelor și a cooperării adecvate cu principalii actori interesați din regiune și cu toate organizațiile regionale și internaționale relevante, ținând seama de prezența din ce în ce mai mare a țărilor terțe în regiune;

(i) contribuția la punerea în aplicare a politicii Uniunii privind drepturile omului în regiune în colaborare cu RSUE pentru drepturile omului, inclusiv a Orientărilor Uniunii cu privire la drepturile omului și în special a Orientărilor Uniunii privind copiii și conflictele armate și a Orientărilor Uniunii cu privire la violența împotriva femeilor și fetelor și combaterea tuturor formelor de discriminare a acestora, și la punerea în aplicare a politicii Uniunii privind Rezoluția 1325 (2000) a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea, inclusiv prin monitorizarea și raportarea evoluțiilor, precum și formularea de recomandări în acest sens;

(j) contribuția, în strânsă cooperare cu OSCE și cu ONU, la prevenirea și soluționarea conflictelor prin dezvoltarea de contacte cu autoritățile și alți actori locali, precum organizațiile neguvernamentale, partidele politice, minoritățile, grupurile religioase și liderii acestora;

(k) furnizarea de contribuții la formularea aspectelor din cadrul politicii externe și de securitate comune în ceea ce privește Asia Centrală care se referă la: conectivitate, inclusiv strategia Global Gateway; securitatea energetică; securitatea frontierelor: combaterea formelor grave de criminalitate, inclusiv lupta împotriva drogurilor și a traficului de ființe umane; și gestionarea resurselor de apă, mediu și schimbările climatice;

(l) promovarea securității regionale în Asia Centrală în contextul geopolitic mai larg, inclusiv războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și evoluțiile din Afganistan;

(m) sprijinirea acțiunilor de sensibilizare și a demersurilor Uniunii în țările din Asia Centrală, inclusiv în ceea ce privește prevenirea eludării măsurilor restrictive;

(n) sprijinirea acțiunilor de sensibilizare și a demersurilor Uniunii în țările din Asia Centrală în ceea ce privește respectarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a statelor membre, inclusiv în cadrul tuturor forurilor regionale și internaționale.

(2) RSUE sprijină activitatea Înaltului Reprezentant și menține o privire de ansamblu asupra tuturor activităților Uniunii din regiune.

Articolul 4

Executarea mandatului

(1) RSUE răspunde de executarea mandatului, acționând sub autoritatea Înaltului Reprezentant.

(2) COPS menține o legătură privilegiată cu RSUE și este principalul punct de contact al RSUE în cadrul Consiliului. COPS furnizează RSUE orientări strategice și îndrumare politică în cadrul mandatului, fără a aduce atingere competențelor Înaltului Reprezentant.

(3) RSUE lucrează în strânsă coordonare cu departamentele relevante ale Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE).

Articolul 5

Finanțare

(1) Valoarea de referință financiară destinată acoperirii cheltuielilor aferente mandatului (denumite în continuare „cheltuielile") pentru perioada 1 martie 2025-28 februarie 2027 este de 2 719 777,34 EUR.

(2) Cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Gestionarea cheltuielilor face obiectul unui contract între RSUE și Comisie. RSUE răspunde în fața Comisiei pentru toate cheltuielile.

Articolul 6

Componența echipei RSUE

(1) În limitele mandatului și ale mijloacelor financiare aferente puse la dispoziție, RSUE răspunde de alcătuirea unei echipe. Echipa RSUE trebuie să dispună de cunoștințele de specialitate necesare în ceea ce privește chestiuni de politică specifice, conform mandatului. RSUE informează în mod prompt Consiliul și Comisia cu privire la componența echipei RSUE.

(2) Statele membre, instituțiile Uniunii și SEAE pot propune detașarea de personal pentru a lucra în echipa RSUE. Remunerarea personalului detașat este asigurată de statul membru care a dispus detașarea, de instituția Uniunii în cauză ori de SEAE, după caz. Experții trimiși de statele membre pentru a ocupa posturi în cadrul instituțiilor Uniunii sau al SEAE pot, de asemenea, să fie detașați să lucreze în echipa RSUE. Membrii personalului contractual internațional trebuie să fie resortisanți ai unui stat membru.

(3) Toți membrii personalului detașat rămân sub autoritatea administrativă a statului membru care i-a detașat, a instituției Uniunii în cauză ori a SEAE și își duc la îndeplinire sarcinile și acționează în interesul mandatului.

(4) Echipa RSUE își desfășoară activitatea în aceleași spații ca și departamentele relevante ale SEAE sau delegațiile relevante ale Uniunii, în vederea asigurării coerenței și consecvenței activităților lor.

Articolul 7

Privilegiile și imunitățile RSUE și ale membrilor echipei RSUE

Privilegiile, imunitățile și alte garanții privind RSUE și membrii echipei RSUE care sunt necesare îndeplinirii și bunei desfășurări a mandatului se stabilesc de comun acord cu părțile gazdă, după caz. Statele membre și SEAE oferă tot sprijinul necesar în acest sens.

Articolul 8

Securitatea informațiilor UE clasificate

RSUE și membrii echipei RSUE respectă principiile și standardele minime de securitate stabilite prin Decizia 2013/488/UE a Consiliului ([4]).

Articolul 9

Accesul la informații și asistență logistică

(1) Statele membre, Comisia, SEAE și Secretariatul General al Consiliului garantează accesul RSUE la toate informațiile relevante.

(2) Delegațiile Uniunii în regiune și statele membre, după caz, furnizează asistență logistică pentru RSUE și pentru membrii echipei RSUE.

Articolul 10

Accesul la documente, arhive și protecția datelor

(1) RSUE aplică normele prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]). Înaltul Reprezentant adoptă normele de punere în aplicare relevante privind RSUE.

(2) RSUE protejează persoanele fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor lor cu caracter personal, în conformitate cu normele prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]). Înaltul Reprezentant adoptă normele de punere în aplicare relevante privind RSUE.

Articolul 11

Securitate

În conformitate cu politica Uniunii privind securitatea personalului cu atribuții operaționale desfășurat în afara Uniunii în temeiul titlului V din tratat, RSUE ia toate măsurile a căror aplicare este rezonabilă, în conformitate cu mandatul și pe baza situației în materie de securitate din zona pentru care este responsabil, pentru a asigura securitatea întregului personal aflat sub directa autoritate a RSUE, în special prin:

(a) elaborarea unui plan de securitate specific pe baza orientărilor primite din partea SEAE, care să includă măsuri de securitate fizice, organizaționale și procedurale specifice destinate gestionării deplasării personalului în condiții de siguranță către zona pentru care este responsabil și în interiorul acesteia și gestionării incidentelor de securitate, și prin elaborarea unui plan de urgență și a unui plan de evacuare;

(b) asigurarea faptului că întreg personalul desfășurat în afara Uniunii beneficiază de asigurare pentru un grad înalt de risc, raportat la condițiile specifice zonei pentru care este responsabil;

(c) asigurarea faptului că toți membrii personalului care urmează să fie desfășurați în afara Uniunii, inclusiv membrii personalului contractual angajat la nivel local, au beneficiat, înainte de sosirea în zona pentru care sunt responsabili sau imediat după sosire, de cursuri adecvate de instruire în domeniul securității, pe baza clasificărilor de risc atribuite zonei respective de către SEAE;

(d) asigurarea punerii în aplicare a tuturor recomandărilor formulate de comun acord ca urmare a evaluărilor periodice privind securitatea și transmiterea către Înaltul Reprezentant, Consiliu și Comisie de rapoarte scrise cu privire la punerea în aplicare a respectivelor recomandări și la alte aspecte legate de securitate, în cadrul rapoartelor periodice privind progresele înregistrate și al raportului final cuprinzător privind executarea mandatului, menționat la articolul 15.

([4]) Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([5]) Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, 31.5.2001, p. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([6]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Articolul 12

Raportare

RSUE transmite periodic rapoarte către Înaltul Reprezentant. RSUE transmite periodic rapoarte către COPS și, dacă este necesar, către grupurile de lucru ale Consiliului. Rapoartele periodice se difuzează prin rețeaua COREU. RSUE poate prezenta rapoarte Consiliului Afaceri Externe. În conformitate cu articolul 36 din tratat, RSUE poate fi implicat în activitatea de informare a Parlamentului European.

Articolul 13

Coordonare

(1) RSUE contribuie la unitatea, coerența și eficacitatea acțiunii Uniunii și la asigurarea faptului că toate instrumentele Uniunii și toate acțiunile statelor membre sunt angajate într-un mod consecvent pentru a atinge obiectivele de politică ale Uniunii. Atunci când este cazul, se încearcă asigurarea unei coordonări cu statele membre. Activitățile RSUE sunt coordonate cu cele ale departamentului geografic relevant din cadrul SEAE și cu Comisia. RSUE informează periodic misiunile statelor membre și delegațiile Uniunii.

(2) Pe teren, RSUE menține o strânsă legătură cu șefii de misiune ai statelor membre și cu șefii delegațiilor Uniunii. Aceștia depun toate eforturile pentru a-l sprijini pe RSUE în executarea mandatului său. RSUE stabilește, de asemenea, contacte cu alți actori internaționali și regionali de pe teren.

Articolul 14

Asistență în ceea ce privește plângerile

RSUE și membrii echipei RSUE oferă asistență pentru a răspunde oricăror plângeri sau obligații care decurg din mandatele precedenților RSUE pentru Asia Centrală și oferă, în acest scop, asistență administrativă și acces la documentele relevante.

Articolul 15

Revizuire

Punerea în aplicare a prezentei decizii și coerența acesteia cu alte contribuții ale Uniunii în regiune se revizuiește periodic. RSUE prezintă Înaltului Reprezentant, Consiliului și Comisiei rapoarte periodice privind progresele înregistrate și un raport final cuprinzător privind executarea mandatului până la 30 noiembrie 2026.

Articolul 16

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 24 februarie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

K. KALLAS